

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS

31.12.2023

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj

SISÄLLYS

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2023	3
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4
Toimintaympäristön kuvaus	4
Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta	6
Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase	7
Vakavaraisuus ja riskiasema	9
Luottoluokitus	13
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	13
Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	13
Palkitsemisjärjestelmä	13
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	14
Yhteiskuntavastuu	14
Olennaiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	14
Vuoden 2024 näkymät	15
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	15
Tunnuslukujen laskentakaavat	16
SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN IFRS-TILINPÄÄTÖS	17
Tuloslaskelma	18
Laaja tuloslaskelma	18
Tase	19
Rahavirtalaskelma	20
Oman pääoman muutokset	21
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET	22
Liite 1: Tietoja raportoivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	23
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	24
Liite 3: Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	29
RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN PERIAATTEET	31
Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	32
Liite 5: Vakavaraisuuden hallinta	38
TULOS- JA TASE-ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	41
Liite 6: Korkokate	42
Liite 7: Palkkiotuotot ja -kulut, netto	43

Liite 8: Kaupankäynnin nettotuotot	43
Liite 9: Muut tuotot ja kulut	44
9.1 Liiketoiminnan muut tuotot	44
9.2 Liiketoiminnan muut kulut	44
Liite 10: Henkilöstökulut	45
Liite 11: Lainat ja saamiset	46
11.1 Lainat ja saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta	46
11.2 Sijoitusomaisuus	47
11.3 Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	48
Liite 12: Rahoitus	53
12.1 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	53
12.2 Liikkeeseenlasketut velkakirjat	53
Liite 13: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	54
13.1 Rahoitusvarojen ja velkojen nettoutus	57
Liite 14: Johdannaiset ja suojauslaskenta	58
Liite 15: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti	59
Liite 16: Käyttöomaisuus	62
16.1 Aineettomat hyödykkeet	62
16.2 Aineelliset hyödykkeet	64
16.3 Vuokrasopimukset	65
Liite 17: Oma pääoma	66
Liite 18: Verot	67
18.1 Tuloverot	67
18.2 Laskennalliset verot	68
Liite 19: Muut varat, velat ja varaukset	70
19.1 Muut varat	70
19.2 Varaukset ja muut velat	70
Liite 20: Käteiset varat	71
MUUT LIITTEET	72
Liite 21: Vakuudet	73
Liite 22: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	73
Liite 23: Lähipiiritiedot	74
Liite 24: Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	75
PILARI III -LIITETIEDOT	76

A close-up photograph of a person's hands holding a smartphone. The person is wearing a brown, textured coat. The background is a blurred, light-colored wall. The text is overlaid on the lower left portion of the image.

HALLITUKSEN TOIMINTA- KERTOMUS TILIKAUDELTA

1.1.–31.12.2023

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1.–31.12.2023

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten Säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin, henkilöasiakkaiden kulutusluototukseen sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2023 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämisessä.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketulos tilikaudella oli 18,3 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 3,4 miljardia euroa.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄ

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitto osk:sta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästö-

pankkiliitto osk, 14 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Liedon Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:sta ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.3.2023 alkaen. Samassa yhteydessä Liedon Säästöpankki luovutti koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 28.2.2023. Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin 2023 tulos sisältyy Säästöpankkiryhmän tulokseen irtautumishetken asti. Irtautumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 15 pankista 14 pankkiin.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

Globaali taloustilanne

Vuosi 2023 alkoi varsin synkissä taloustunnelmissa, kun energiakriisin pelättiin ajavan etenkin Euroopan talouden taantumaan. Lisäksi nopeasti nousseen korkotason odotettiin heikentävän talouskasvua selvästi.

Taloudet osoittautuivat kuitenkin odotuksia kestävyisemmiksi näiden paineiden edessä ja maailmantalouden kasvu hidastui odotuksia vähemmän. Kokonaisuutena maailmantalouden kasvu asettunee hieman yli 3 %:iin, mikä on alle pitkän ajan keskiarvon. Energiakriisi toki

heikensi talouskehitystä etenkin Euroopassa, mutta yritykset ja kotitaloudet sopeutuivat tilanteeseen yllättävän hyvin. Korkeiden nousu on myös osaltaan heikentänyt talouskasvua, mutta suuremmilta kupruilta on vältytty.

Alueelliset erot talouskehityksessä olivat merkittäviä vuonna 2023. Eurooppa oli jälleen kerran ”heikko lenkki” ja etenkin Saksan talous kärsi energiakriisistä. Kokonaisuutena euroalueen talouskasvun odotetaan olleen vain hieman nollan yläpuolella vuonna 2023 ja loppuvuonna talous ajautui todennäköisesti taantumaan.

Kiinan talous kasvoi alkuvuonna ripeästi, kun koronasuluista vihdoon luovuttiin. Elpyminen jäi kuitenkin varsin lyhytkestoiseksi ja loppuvuonna maan keskusjohto otti käyttöön erilaisia elvytystoimia talouden piristämiseksi. 5 %:n kasvutavoite todennäköisesti saavutetaan vuonna 2023. Kiinteistösektori on edelleen yksi Kiinan talouden murheenkryyneistä.

USA:n talouskehitys säilyi yllättävän vahvana kohonneesta korkotasosta huolimatta. USA:n talouden odotetaan kasvaneen yli 2 % vuonna 2023. Etenkin kotitalouksien kulutus on pitänyt pintansa USA:ssa.

Vuoden 2023 ehkä myönteisin talosuutinen koskee inflaatiota, joka alkoi vihdoon maltillistua vuoden edetessä. Esimerkiksi euroalueella vuoden alussa inflaatio oli vielä yli 8 %, mutta loppuvuonna marraskuussa se oli laskenut jo 2,4 %:iin.

Inflaation maltillistuminen mahdollisti myös sen, että keskuspankit lopettivat koronnostot vuoden loppupuolella. Vuodelle 2024 odotellaan jo korkojen laskuja niin USA:ssa kuin Euroopassakin. Tämä tuo helpotusta etenkin Suomen taloudelle, joka on erittäin korkoherkkä.

Vuoden aikana nähtiin myös ikäviä yllätyksiä niin taloudessa kuin geopolitiikassakin. Keväällä USA:ssa ja Euroopassa muutama pankki ajautui vaikeuksiin, mutta tilanne ei onneksi eskaloitunut laajemmaksi pankkikriisiksi. Syksyllä taistelut leimahtivat Lähi-idässä, mutta niiden vaikutukset esimerkiksi öljyn hintaan jäivät varsin vähäisiksi. Sota Ukrainassa jatkuu, mutta sen vaikutukset globaaliin talouteen ovat pieniä. Tilanne voi tuki aina kärjistyä ja poliittiset riskit ovat siten yhä koholla.

Korkoympäristö

Vuoden 2023 ensimmäisellä puoliskolla euroalueen lyhyet korot jatkoivat nousuaan Euroopan Keskuspankin viestitettyä vahvasti tulevista koronnostoista inflaatiokehityksen jarruttamiseksi. Asuntolainojen yleisenä viitekorkona toimiva 12 kk Euribor nousi vuoden puoleenväliin tulta-

essa lähes prosenttiyksikön vuoden aloitustasosta. Tämän jälkeen tilanne on tasaantunut ja lokakuusta eteenpäin lyhyiden korkojen kehitys on ollut laskevaa. Myös pitkien korkojen osalta loppuvuoden kehitys on ollut laskevaa. Syynä tähän ovat olleet inflaation nousun taittuminen, euroalueen talouskehityksen heikkeneminen sekä samanaikaisesti Euroopan Keskuspankin koronnostosyklin todennäköinen päätyminen.

Kokonaisuutena vuoden 2023 korkokehitys on ollut vahvasti pankkitoiminnan korkokatetta tukevaa. Kuitenkin samanaikaisesti tukkurahoituksen kustannukset ovat nousseet niin kate-tuissa joukkolainoissa kuin senior-lainoissakin ja täten osaltaan jarruttaneet korkokatteen myönteistä kehitystä.

Jatkokehityksen korkojen osalta määrittelee pitkälti se, missä vaiheessa Euroopan Keskuspankki aloittaa mahdolliset koronleikkaukset ja mitä Euroopan Keskuspankki viestittää markkinoille korkopolitiikan jatkosta. Pitkien korkojen suhteellisen jyrkästi laskeva käyrä indikoi noin 1,5 %-yksikön koronlaskua vuodelle 2024. Jos markkinat ovat ennakoineet liian nopeaa muutosta voi edessä olla ainakin tilapäinen korkokäyrän tason nousu vuoden 2024 aikana.

Sijoitusmarkkinat

Vuoden 2023 osalta sijoitusmarkkinoiden huomio keskittyi korkojen voimakkaaseen nousuun, joka kuitenkin pysähtyi vuoden viimeisellä neljänneksellä. Keväällä 2023 koettu finanssisektorin epävarmuus ja pankkisektorin haasteet eivät synnyttäneet laaja-alaista kriisiä sijoitusmarkkinoilla. Keskuspankit reagoivat tilanteeseen määrätietoisesti ja sen seurauksena sijoittajien luottamus elpyi hyvin nopeasti. Inflaatio alkoi vuoden loppupuolella näyttää hidastumisen merkkejä, jonka seurauksena keskuspankkien koronnostosykli saavutti käännepisteen. Sijoitusmarkkinoilla tämä otettiin vastaan positiivisesti ja vuoden viimeisellä neljänneksellä sekä korko- että osaketuotot nousivat voimakkaasti. Kokonaisuutena sijoitusvuosi 2023 osoittautui paljon paremmaksi kuin mitä vielä alkuvuodesta odotettiin. Geopoliittiset riskit pysyivät otsikoissa edeltävän vuoden tapaan ja on perusteltua odottaa, että myös vuonna 2024 politiikka ja Yhdysvaltojen presidentinvaalit saavat markkinoilla suuren painoarvon.

Suomen taloustilanne

Alkuvuonna 2023 Suomen talous pärjasi odotuksia paremmin, eikä pelättyä taantumaa tullut. Vuoden jälkipuoliskolla talouskehitys kuitenkin heikkeni selvästi ja talous ajautui arviomme mukaan taantumaan.

Noussut korkotaso on iskenyt erityisen voimakkaasti Suomen talouteen. Suomalaisten lainoista valtaosa on sidottu vaihtuviin korkoihin, jolloin korkojen nousu välittyy Suomen talouteen monia muita maita nopeammin. Korkojen nousu on näkynyt erityisesti yksityisen kulutuksen ja investointien – erityisesti rakennusinvestointien – heikkoutena.

Kotitalouksien murheena on ollut jo pidemmän aikaa korkojen nousun lisäksi myös korkea inflaatio. Kotitalouksien ostovoima supistui vuosina 2022–2023 ennätysellisen paljon. Säästämissä barometrimme mukaan kotitalouksien kokema taloudellinen ahdinko lisääntyikin vuonna 2023. Myös kuluttajien luottamus pysyi selvästi pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella vuonna 2023.

Loppuvuonna tilanne alkoi kuitenkin helpottaa ja kuluttajien ostovoima kääntyi taas nousuun. Tämä johtui sekä inflaation rauhoittumisesta että totuttua suuremmista palkankorotuksista. Työllisyystilanne pysyi kohtuullisen hyvänä, vaikka hieman heikkenikin vuoden aikana.

Yrityksille vuosi 2023 oli edeltäjänsä vaikeampi ja yritysten luottamus laski pitkin vuotta. Toimialoitteiset erot olivat suuria. Etenkin rakentamisestä kärsi korkojen noususta ja rakentaminen onkin hyytynyt pahasti. Teollisuudessa tuotanto piti vielä pintansa, mutta näkyvät tulevaisuuteen heikkenivät vuoden edetessä erityisesti globaalin suhdannenäkymän vetämänä. Palvelusektori pärjäsi vielä kohtuullisen hyvin, mutta sielläkin näkyvät tulevaisuuteen muuttuivat väisummiksi. Konkurssien määrä nousi pitkän ajan keskiarvon yläpuolelle.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN LIIKETOIMINTA

Säästöpankkien Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta Säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten jälleenerahoitus ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut, maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntäminen Säästöpankkien asiakkaille sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

Treasury

Treasury-toiminnan painopiste oli vuonna 2023 Säästöpankkiryhmän likviditeettiaseman varmistamisessa sekä optimoinnissa ja ryhmän velkasijoittajasuhteiden edelleen laajentamisessa.

Tasehallintapalvelut

Toimintavuonna jatkettiin järjestelmäympäristöön ja datan hallinnointiin liittyviä projekteja, otettiin käyttöön sääntelyn edellyttämiä muutoksia ja tuettiin Yhteenliittymän luottolaitoksia korko- ja likviditeettiriskien hallinnassa.

Maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut ja vakuudeton kulutusluototus

Vuoden 2021 lopulla aloitettu vakuudettoman kulutusluoton liiketoiminta kehittyi vuoden 2023 aikana suotuisasti. Vakuudeton kulutusluottokanta kasvoi 44,5 % huolimatta siitä, että tuotteen kohderyhmä on rajattu Säästöpankkiryhmän henkilöasiakkaisiin. Korkojen ja kustannusten noususta huolimatta Säästöpankkien korttiasiakkaat ja vakuudettoman kulutusluoton asiakkaat suoriutuivat lyhennyksistään pääsääntöisesti hyvin, ja häiriöluottojen taso säilyikin näiden luottotuotteiden osalta varsin kohtuullisella tasolla.

Maksujenvälitys

Vuoden 2023 aikana jatkettiin prosessien ja toiminnallisuuksien kehittämistä sekä toteutettiin useita sääntelyn edellyttämiä toiminnallisuuksia ja muutoksia.

Arvopaperipalvelut / tilinhoitajatoiminta

Vuoden 2023 aikana toteutettiin sääntelyyn, markkinamuutoksiin ja viranomaisraportointiin liittyviä hankkeita sekä edistettiin liiketoiminta-alueen nopean ja kustannustehokkaan jatkokehittämisen mahdollisuuksia. Lisäksi varallisuudenhoidon palveluiden perusjärjestelmämuutos eteni vuoden aikana suunnitellusti ja käyttöönottojen myötä mahdollistui arvopaperipalveluiden osalta prosessitehokkuuden parantaminen ja palveluiden kasvun tuki.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN TULOS JA TASE

KESKEISET TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	12/2023	12/2022	12/2021
Liikevaihto	154 188	59 845	44 142
Korkokate	31 234	17 990	9 147
% liikevaihdosta	20,3 %	30,1 %	20,7 %
Liiketulos	18 333	7 106	-582
% liikevaihdosta	11,9 %	11,9 %	-1,3 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	43 560	28 585	20 583
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-23 889	-20 633	-20 628
Kulu-/tuottosuhte %	54,8 %	72,2 %	100,2 %
Taseen loppusumma	3 387 747	3 421 948	2 679 569
Oma pääoma	130 223	116 024	83 952
Oman pääoman tuotto %	1,3 %	5,7 %	-0,8 %
Koko pääoman tuotto %	0,4 %	0,2 %	0,0 %
Omavaraisuusaste %	3,8 %	3,4 %	3,1 %
Vakavaraisuussuhde %	43,9 %	41,4 %	39,1 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-1 338	-846	-537
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	46	39	48
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	48	46	49

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2022)

Säästöpankkien Keskuspankin liiketulos oli 18,3 (7,1) miljoonaa euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 14,4 (5,7) miljoonaa euroa.

TUOTOT

Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 43,6 (28,6) miljoonaa euroa.

Korkokate nousi 31,2 (18,0) miljoonaan euroon korkotuottojen kehittyessä positiivisesti ollen 123,1, (33,4) miljoonaa euroa samalla, kun korkokulut kasvoivat -91,9 (-15,4) miljoonaan euroon. Korkotuottojen kasvu johtui sekä antolainauksen, että likvidien käteisvarojen korkotuottojen kasvusta korkojen noususta voimakkaasti vuoden aikana. Korkokulujen kasvu johtui varainhankinnan kustannusten noususta. Korkoriskin suojaamiseksi tehtyjen koronvaihotosopimusten osuus korkokatteesta oli -6,7 (-0,3) miljoonaa euroa.

Nettopalkkiotuotot laskivat 6,8 (9,8) miljoonaan euroon. Lasku nettopalkkiotuotoissa johtui siitä, että kortti- ja vakuudettoman kulutusluottokannan korkotuottojen noustessa hyvityksiä ryhmän jäsenpankeille maksettiin edellisvuotta enemmän. Palkkiotuotot olivat 25,5 (25,7) miljoonaa euroa palkkiokulujen ollessa -18,7 (-15,8) miljoonaa euroa.

Kaupankäynnin nettotuotot olivat 0,8 (-2,8) miljoonaa euroa, josta suojauslaskennan nettotuloksen osuus 0,8 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 4,7 (3,6) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin palveluveloituksesta yhteenliittymän keskusyhteisöltä sekä sopimustuotoista korttijärjestöltä.

KULUT

Liiketoiminnan kulut ennen rahoitusvarojen arvonalenemisiä olivat yhteensä -23,9 (-20,6) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut olivat -4,7 (-4,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 2,8 miljoonaa euroa ollen -17,1 (-14,4) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtui kehittämiskulujen ja jatkuvien palveluiden kustannusten noususta.

Poistot kasvoivat -0,3 miljoonaa euroa ollen yhteensä -2,0 (-1,7) miljoonaa euroa. Poistojen kasvu syntyi aineettomista hyödykkeistä.

Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa ollen -1,3 (-0,8) miljoonaa euroa.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTIEDO 31.12.2022)

Säästöpankkien Keskuspankin taseen loppusumma oli 3 388 (3 422) miljoonaa euroa.

Varainhankinta ja ottolainaus

Säästöpankkien Keskuspankin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen nimellisarvo oli 927,5 miljoonaa euroa. EMTN-ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettiin 335 miljoonan euron nimellisarvosta uusia pitkäaikaisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja kauden aikana erääntyneiden joukkovelkakirjalainojen korvaamiseksi yhteenliittymän jälleenerahoitustarpeen mukaan.

Velat luottolaitoksille olivat kauden päättyessä 1 503 (1 754) miljoonaa euroa. Erään sisältyvät yhteenliittymäpankkien lyhytaikaiset talletukset LCR- ja maksuliiketeleille sekä Säästöpankkien Keskuspankin välittämät vähimmäisvarantotalletukset. Erään sisältyy myös Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatiosta nostettua vakuudellista luottoa 68 miljoonan euron arvosta ja rahamarkkinatalletuksia muilta kuin yhteenliittymäpankeilta 350 (250) miljoonaa euroa.

Velat asiakkaille olivat 659 (574) miljoonaa euroa ja koostuivat pääasiassa ulkomaisten yritysten ja julkisyhteisöjen rahamarkkinatalletuksista. Erään sisältyy myös yhteenliittymään kuuluvan Säästöpankkipalvelut Oy:n tekemä LCR talletus nimellisarvoltaan 6 miljoonaa euroa.

Antolainaus

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat kauden lopussa 1 625 (1 931) miljoonaa euroa. Erä koostuu pääosin yhteenliittymän muille Säästöpankeille sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle myönnettyistä taselainoista (yhteensä 1 476 miljoonaa) ja reposopimuksista (29 miljoonaa). Erään sisältyy lisäksi yhteenliittymän vähimmäisvarantotalletus sekä vakuudeksi annetut rahavakuudet muille pankkiryhmille.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat yhteensä 149 (141) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin luottokorttien ja vakuudeton kulutusluotto tuotteen saldoista. Korollinen korttiluottokanta kauden lopussa oli yhteensä 83 miljoonaa (81 miljoonaa) euroa ja vakuudettomia kulutusluottoja oli myönnetty 39 (27) miljoonalla eurolla. Järjestämättömien saamisten osuus vähittäisasiakasluotonannosta oli vuoden lopussa 1,93 % (1,41 %).

Sijoitusomaisuus

Säästöpankkien Keskuspankin sijoitusomaisuus 105 (108) miljoonaa euroa koostuu pääasiassa keskuspankkirahoituksen oikeuttavista saamistodistuksista (97 miljoonaa euroa). Muita saamistodistuksia taseessa oli tilikauden päättyessä 3 miljoonaa euroa. Merkintöjä ei julkisesti noteerattuihin rahastoihin oli 4 miljoonaa euroa sekä ei julkisesti noteerattuihin osakkeisiin 1 miljoonaa euroa.

Osakkeet ja oma pääoma

Säästöpankkien Keskuspankin koko osakekannan omistavat yhteenliittymän Säästöpankit ja osakepääoma oli tilikauden päättyessä 94 812 tuhatta euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2023 oli 130 (116) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan.

VAKAVARAIUUS JA RISKIASEMA

Vakavaraisuuden hallinta (vertailutieto 31.12.2022)

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikellelaskupalveluita sekä likviditeinhallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältävät riskit hallittavina.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääoman jatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari I -pääomavaateet

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottoosaisista sekä vakuudettomista kulutusluottoosaisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttapositio on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä.

OMAT VARAT JA VAKAVARAIUUS

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1-lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1-lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %). Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta päätti maaliskuussa 2023 asettaa 1,0 prosentin suuruisen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen Säästöpankkien yhteenliittymälle. Päätös tulee voimaan 1.4.2024.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2023 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0–2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt

luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

EU:n vakavaraisuusasetuksen CRR3-muutoksilla, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen. Muutosten suunniteltu voimaantulo on 1.1.2025.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internet-osoitteesta www.saastopankki.fi.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 118,7 (106,5) miljoonaa euroa, kun yhteenlaskettu pääomavaatimus oli 28,4 (27,0) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 118,7 (106,5) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 43,9 (41,4) %. Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	130 223	116 024
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-11 543	-9 536
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	118 680	106 488
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä		
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	118 680	106 488
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	118 680	106 488
Riskipainotetut erät yhteensä	270 101	257 036
josta luottoriskin osuus	200 340	211 889
josta vastuun arvonoikaisuriski (CVA)	11 794	824
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	57 967	44 323
Omien varojen vähimmäisvaatimus	21 608	20 563
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	97 072	85 925
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	43,9 %	41,4 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	43,9 %	41,4 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	43,9 %	41,4 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	118 680	106 488
Pääomavaatimus yhteensä*	28 368	26 992
Pääomapuskuri	90 313	79 496

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuuden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,1 (6,1) % ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Merkittävin osa Säästöpankkien Keskuspankin kokonaisvastuista muodostuu ryhmän sisäisistä eristä, jotka vakavaraisuuslaskennassa käsitellään 0 %-riskipainolla eikä niitä vähimmäisomavaraisuutta laskettaessa oteta mukaan kokonaisvastuiden määrään. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma	118 680	106 488
Vastuiden kokonaismäärä	1 954 417	1 755 379
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,1 %	6,1 %

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa toukokuussa 2023 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausviraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 20,53 % kokonaisriskin määrästä tai 7,74 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,72 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvonta, jota hoitaa Säästöpankkiliiton riskienvalvontatoiminto.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikkeeselaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitussalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Säästöpankkien Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassauslosvirtauksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi pankin taloudellista asemaa. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius säilyi hyvänä koko vuoden.

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omaan varoihin. Tilikaudella 2023 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvatusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajan-

kohdista. Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja käyttää koronvaihtosopimuksia korkoriskiasemansa sopeuttamiseen. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulo-riskimenetelmää.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitussalkussa olevien, Visan jäsenyydestä johtuvien Visa Inc -osakkeiden vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 %-yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti -tilanteista.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään vakavaraisuuden hallintasuunnitelmaan (ICAAP).

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti 20.10.2023 Säästöpankkien Keskuspankin pitkäaikaisen luottoluokituksen tasolle A - ja lyhytaikaisen tasolle A-2. Näkymät ovat vakaat.

PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Säästöpankkien Keskuspankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Säästöpankkien Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankilla on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilin-päätöskäytäntö ja taloudellinen raportointi. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että Säästöpankkien Keskuspankilla on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjes-tykseen. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Säästöpankkien Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallituksesta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituk-sen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

SÄÄSTÖPANKKIEK KESKUSPANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Säästöpankkien Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 16.3.2023. Hallituksen esitys voitonjasta hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä valitsi yhtiölle uuden hallituksen.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	Asema
Mangs Monika	jäsen, puheenjohtaja
Alameri Karri	jäsen

Rouhe Samu	jäsen
Siviranta Petri	jäsen
Öhman Ossi	jäsen, varapuheenjohtaja

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä neljätoista (14) kertaa. Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen puheetta johti Närpiön Säästöpankki Oy:n toimitusjohtaja Monika Mangs. Varapuheenjohtajana toimi Säästö-pankki Kalanti-Pyhärannan toimitusjohtaja Ossi Öhman.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajana on tilikauden aikana toiminut Kai Brander ja toimitusjohtajan sijaisena Mervi Luurila. Varsinainen yhtiökokous valitsi Säästöpankkien Kes-kuspankin tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastaja-naan KHT Mikko Kylliäinen.

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstömäärä kehittyi palveluiden tuottamisen ja kehityshankkeiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä oli tilikauden päättyessä 31.12.2023 51 henkilöä.

PALKITSEMINEN

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitostoimintaa koskevan lain 8. lukua palkitsemisesta. Säästö-pankkien Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:en sään-nöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjes-telmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henki-löiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä.

Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä.

Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien Keskuspankin voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Yhtiökokous päätti 16.3.2023 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 7 000 euroa*
vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 3 000 euroa
vuosipalkkio, jäsen, 1 500 euroa
kokouspalkkio, 500 euroa**

*Palkkioita ei makseta Säästöpankkikeskuksen palveluksessa oleville henkilöille.

**Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta).

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkien Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään neljän kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pankilla ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Säästöpankkien Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Säästöpankkien Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluvat Säästöpankkien Keskuspankissa toimitusjohtaja sekä muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt sekä riippumattomien toimintojen henkilöt.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallinto-neuvoston päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on Säästöpankkien Keskuspankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Säästöpankkien Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Korttien liikkeellelaskun sekä korttiluottojen sekä vakuudettomien kulutusluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Säästöpankkien Keskuspankki ostaa pääosin Nets Denmark A/S, Filiaal i Finlandilta ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVERY Card Services Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa kirjanpito palveluita Figure Taloushallinto Oy:ltä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen, riskienvalvonnan ja compliance-toimintojen palvelut Säästöpankkiliitto osk:n vastaavilta toiminnoilta.

YHTEISKUNTAVASTUU

Säästöpankkien Keskuspankin tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Vastuullisuuden osalta keskeisimpiä ohjeita ja johtamisvälineitä ovat Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategia -tiekartta ja -politiikka. Lisätietoja Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivuilta www.saastopankki.fi.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

UUODEN 2024 NÄKYMÄT

Toimintaympäristön näkymät

Vuoden 2024 kasvunäkymät ovat vaisut. Eurooppa lähtee vuoteen taantumasta ja etenkin Suomelle tärkeiden kauppakumppanimaiden Saksan ja Ruotsin taloustilanne on totuttua heikompi. USA:n talouskasvun odotetaan hidastuvan, mutta ns. pehmeä lasku voi hyvinkin toteutua ja rajummalta talouden heikkenemiseltä onnistutaan välttymään nopeista koronnostoista huolimatta. Myös Kiinassa kasvu on hidastumassa.

Suomen talous ajautui taantumaa vuoden 2023 jälkipuoliskolla ja vaisun kehityksen odotetaan jatkuvan myös vuonna 2024. Loppuvuotta kohden talouskasvu voi jälleen piristyä, kun koronlaskut alkavat vaikuttaa talouteen piristävästi. Kokonaisuutena odotamme Suomen talouden olevan noin nollakasvussa vuonna 2024.

Kotitalouksien tilanne helpottaa vuonna 2024. Ostovoima kääntyy jälleen nousuun ja yksityinen kulutus piristyy hiljalleen. Viime vuosina moni kotitalous on joutunut käyttämään säästöjään hintojen ja korkojen nousun kompensoimiseksi. Odotamme, että näitä säästöjä aletaan taas kerryttää ja siten kotitalouksien säästämisaste nousee hieman.

Asuntomarkkinoiden odotetaan hiljalleen piristyvän vuoden edetessä. Koronlaskut ja kuluttajien ostovoiman paraneminen nostavat luottamusta ja kuluttajat uskaltavat taas asuntopaupoille. Mitään suurta piristymistä tuskin nähdään, mutta pientä helpotusta viime vuoteen verrattuna kuitenkin.

Vaisun talouskehityksen myötä odotamme työttömyyden nousevan vuonna 2024, mutta varsin maltillisesti. Keskimäärin työttömyys jää yhä alle 8 %:iin. Osaavista työntekijöistä on ollut pula jo pitkään ja yritykset haluavat pitää kiinni työntekijöistään taantumasta huolimatta.

Yritysten näkymät ovat alkuvuonna vielä heikot. Etenkin rakennusteollisuudessa merkittävämpää elpymistä saadaan vielä odottaa, joskin korkojen lasku alkaa hiljalleen parantaa toimialan näkymiä vuoden loppupuolella. Teollisuus kärsii globaalin suhdanteen heikkoudesta.

Inflaation odotetaan jatkavan rauhoittumistaan vuonna 2024, joskin inflaation nopein laskuvaihe on jo takana päin. Tämä mahdollistaa keskuspankkien koronlaskut, joita nähtäneenkin vuoden aikana useita. Tämä tuo helpotusta suomalaisille asuntovelallisille ja hiljalleen myös parantaa rakennusalan tulevaisuudennäkymiä. Riskejäkin tuki inflaation liittyä, jos esimerkiksi Lähi-idän tilanne eskaloituisi ja öljyn hinta kääntyisi selvään nousuun.

Liiketoiminnan näkymät

Liiketoiminnan perusnäkymät kaikilla pankin toiminnan osa-alueilla ovat vakaat. Toiminnan pääpainopiste on tukea ja varmistaa Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista.

Säästöpankkien Keskuspankin tuloksen ennakoidaan olevan lievästi positiivinen vuonna 2024.

HALLITUKSEN ESITYS JAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 25 086 590,57 euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 14 395 522,76 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Kai Brander
kai.brander@saastopankki.fi
puh. +358 5038 48220

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta www.spkeskuspankki.fi.

Säästöpankkiryhmän vastaavat tiedot ovat saatavissa www.saastopankki.fi -verkkopalvelussa.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhde:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}}$
Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Koko pääoman tuotto (ROA), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$
Vakavaraisuussuhde, %:	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut erät yhteensä}} \times 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksen tiedoista, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

A close-up photograph of two hands clasped together in a warm, golden light. The hands are positioned in the upper right quadrant of the frame. The person on the right is wearing a dark green sweater. The background is a soft, out-of-focus golden glow.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

TUOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2023	1-12/2022
Korkotuotot		123 123	33 409
Korkokulut		-91 889	-15 420
Korkokate	6	31 234	17 990
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7	6 804	9 835
Kaupankäynnin nettotuotot	8	839	-2 820
Liiketoiminnan muut tuotot	9	4 684	3 581
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		43 560	28 585
Henkilöstökulut	10	-4 713	-4 522
Liiketoiminnan muut kulut	9	-17 150	-14 373
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	16	-2 026	-1 738
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-23 889	-20 633
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	11	-1 338	-846
Liikevoitto		18 333	7 106
Tuloverot	18	-3 938	-1 443
Tilikauden tulos		14 396	5 663

LAAJA TUOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Tilikauden tulos	14 396	5 663
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	1 196	51
Yhteensä	1 196	51
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-1 741	-135
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	348	27
Yhteensä	-1 393	-108
Tilikauden laaja tulos	14 199	5 605

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N TASE

Vastaavaa (1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Varat			
Käteiset varat	20	1 424 785	1 200 500
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	11	1 624 576	1 930 649
Lainat ja saamiset asiakkailta	11	148 911	140 616
Johdannaiset	14	847	12
Sijoitusomaisuus	11	105 040	107 950
Aineelliset hyödykkeet	16	108	21
Aineettomat hyödykkeet	16	11 284	8 479
Verosaamiset	18	1 129	830
Muut varat	19	71 067	32 890
Varat yhteensä		3 387 747	3 421 948

Vastattavaa (1 000 euroa)	Liite	31.12.2023	31.12.2022
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Velat luottolaitoksille	12	1 503 452	1 753 917
Velat asiakkaille	12	659 027	574 032
Johdannaiset	14	40 691	54 120
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	12	989 491	880 335
Verovelat	18	3 752	1 356
Muut velat	19	61 110	42 163
Velat yhteensä		3 257 523	3 305 923
Oma pääoma			
Osakepääoma		94 812	94 812
Rahastot		18 041	19 434
Kertyneet voittovarot		17 370	1 779
Oma pääoma yhteensä	17	130 223	116 024
Velat ja oma pääoma yhteensä		3 387 747	3 421 948

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	14 396	5 663
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	6 095	6 318
Laskennallisen veron muutos	-150	420
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	20 341	12 402
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	256 425	-548 946
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	301 412	-537 448
Lainat ja saamiset asiakkailta	-9 174	-44 535
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	1 448	11
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenoon	1 715	60 216
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tuloksen kautta arvostettava	-800	-1 200
Muut varat	-38 177	-25 989
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-50 837	706 517
Velat luottolaitoksille	-251 123	509 917
Velat asiakkaille	96 338	248 457
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	84 995	-84 028
Muut velat	18 954	32 171
Maksetut tuloverot	-1 493	
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	224 437	169 973

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset		51
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4 925	-2 660
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	45	
Investointien rahavirta yhteensä	-4 880	-2 610
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoman lisäykset		26 468
Rahoituksen rahavirta yhteensä		26 468
Rahavarojen muutos	219 557	193 831
Rahavarat tilikauden alussa	1 213 286	1 019 455
Rahavarat tilikauden lopussa	1 432 843	1 213 286
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 424 785	1 200 500
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	8 057	12 786
Rahavarat yhteensä	1 432 843	1 213 286
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Odotetut luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	1 617	1 012
Käyvän arvon muutokset	-840	2 820
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	2 026	1 738
Muut oikaisut	3 292	-275
Yhteensä	6 095	5 296
Saadut korot	109 745	25 453
Maksetut korot	69 837	11 672

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2022	68 344	19 000	542	19 542	-3 935	83 952
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					5 663	5 663
Muut laajan tuloksen erät			-108	-108	51	-58
Laaja tulos yhteensä			-108	-108	5 713	5 605
Liiketoimet omistajien kanssa						
Uusmerkintä	26 468					26 468
Oma pääoma yhteensä 31.12.2022	94 812	19 000	434	19 434	1 779	115 692
Oma pääoma 1.1.2023	94 812	19 000	434	19 434	1 779	115 692
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					14 396	14 396
Muut laajan tuloksen erät			-1 393	-1 393	1 196	-196
Laaja tulos yhteensä			-1 393	-1 393	15 592	14 199
Oma pääoma yhteensä 31.12.2023	94 812	19 000	-959	18 041	17 370	130 223

* Visa Inc osakkeiden myyntitulo 1 196 tuhatta euroa kirjattu voittovaroihin.

A photograph of three business professionals sitting around a table in a meeting. On the left, a man with a beard is partially visible, looking towards the center. In the middle, a woman with dark hair tied back is smiling and looking towards the right. On the right, a woman with blonde hair is looking towards the center. They are all dressed in professional attire. The background is a plain, light-colored wall with a soft, warm light source on the right side.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten Säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeettinhallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen omistaa yhteenliittymään kuuluvat 14 Säästöpankkia.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiointiin, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 14 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinni-

tyslouottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistusosuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu.

Katsauskauden aikana Liedon Säästöpankki on eronnut Säästöpankkiliitto osk:n jäsenyydestä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä 1.3.2023 alkaen. Samassa yhteydessä Liedon Säästöpankki luovutti koko liiketoimintansa Oma Säästöpankki Oyj:lle, luovutuksen täytäntöönpanopäivä oli 28.2.2023. Irtaantumisen seurauksena Säästöpankkien Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien säästöpankkien määrä väheni 15 pankista 14 pankkiin.

Säästöpankkien Keskuspankin kotipaikka on Helsinki, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki. Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on saatavissa internetosoitteesta www.spkeskuspankki.fi. Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on 13. helmikuuta 2024 hyväksynyt Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1.–31.12.2023 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2024 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet -liitetiedossa kerrotaan Säästöpankkien keskuspankin tilinpäätöksen yleiset laatimis- sekä yhdistelyperiaatteet. Rahoitusinstrumenteista, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan tuotoista on esitetty tässä liitetiedossa keskeisimmät periaatteet ja kunkin erän liitetiedossa tarkemmin kokonaisuudessaan. Muiden tulos- ja tase-erien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin liitetiedon yhteydessä (liitteet 6–24).

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet liitetiedon lopussa on esitetty päättyneellä tilikaudella voimaan astuneet uudet IFRS-standardit ja tulkinnat sekä tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet standardit ja tulkinnat.

1. YLEISTÄ

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuutatoiminnan nettotuotoiksi ”Sijoitustoiminnan nettotuotot” -erän alle.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkien Keskuspankilla ja vastapuolella on sekä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus, että aikomus netottaa summia tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. RAHOITUSINSTRUMENTIT

2.1.1 Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Luokittelu taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 13.

2.1.2 Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen vain silloin, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti merkitään taseeseen tai kirjataan pois taseesta kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai -kuluksi, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

2.1.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Säästöpankkien Keskuspankki luokittelee rahoitusvarat myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostetaan johdannais sopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavissa rahastoissa.

Luokitteluperiaatteet sekä rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen eri arvostusluokkiin on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 15.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla oikaistuna muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Laajan tuloksen eriin kirjataan myös käyvän arvon muutokset koskien oman pääoman ehtoisia sijoituksia, joiden osalta Säästöpankkien Keskuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan esittää myöhemmät käyvän arvon muutokset muissa laajan tuloksen erissä. Edellä mainittu valinta on tehty esimerkiksi merkittävässä sijoituksissa yhteistyökumppaneihin tai yhtiöihin, joihin on liiketoiminnallinen suhde. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tuloslaskelmaan, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleen neuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

2.1.4 Taseesta poiskirjaaminen

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkien Keskuspankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen, mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle ”läpikulkujärjestelyllä”. Sopimusta voidaan pitää ”läpikulkujärjestelynä” kun:
- velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
- alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty.

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai näitä ei ole pidetty itsellä, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velka on lakannut olemasta olemassa, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihto käsitellään alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tuloslaskelmaan.

2.2 Arvonalentuminen

2.2.1 Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankkien Keskuspankki määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä menetelmiä ja parametreja kuvataan tarkemmin liitetiedossa 11.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjantapitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

2.2.2 Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuihin tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

2.3 Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoiset liikkeeseen lasketut velkakirjat.

Yleisen suojauslaskennan piirissä olevien suojaussuhteiden (käyvän arvon suojaus) osalta Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa IFRS 9 -standardia.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdanna-

ten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojaettava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

EMIR asetuksen (EU 648/2012) mukaisesti keskusvastapuoliselvittävät johdannaiskaupat selvitetään London Clearing Housen kanssa. Toimintamallissa johdannaisten vastapuoleksi muuttuu päivittäisen selvitysprosessin päätteeksi selvitysyhteisönä (clearing-broker) toimiva SEB. Selvitystapana käytetään ns. settled-to-market (STM) käytäntöä, jossa johdannaisten päivittäiset maksut netotetaan keskusvastapuolen kanssa ja päivittäin joko maksetaan tai saadaan johdannaisten käyvän arvon muutos (variation margin). STM-käytännössä päivittäinen suoritus on sopimusperusteisesti määritetty lopulliseksi maksuksi ja osaksi johdannaissopimuksen rahavirtoja. Tällöin johdannaissopimukselle ei jää taseeseen muuta käyvän arvon muutosta kuin Säästöpankkiryhmän ja CCP:n välinen arvostusero. Ero kirjataan taseeseen johdannaissopimusten tai -velkoihin. Muut johdannaisten esitetään taseessa bruttoperiaatteella, jolloin positiiviset arvomuutokset esitetään johdannaissuorina ja negatiiviset arvomuutokset johdannaissuorina.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojaattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

3. AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat koneet ja kalusto.

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuus, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa kehittämishankkeiden aktivoituja kustannuksia. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuusarvosta johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkien Keskuspankin hyväksi ja omaisuusarvon hankintamenu on luotettavasti määriteltävissä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Aineellisten hyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 16.

4. LIKETOIMINNAN NETTOTUOTOT

Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate sekä palkkiotuotot ja -kulut, netto. Korkokatteeseen kirjataan korot rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvista tase-eristä arvostusluokittelusta riippumatta. Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimukseen juoksuajan mukaan. Korkokatteen laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 6.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto erään kirjataan asiakkaille tarjottujen palveluiden tuotot ja kulut siihen määrään, johon Säästöpankkiryhmä katsoo olevansa oikeutettu luovutettuja palveluita vastaan. Palkkio tuloutetaan pääsääntöisesti, kun palvelu on suoritettu ja määräysvalta siirtynyt asiakkaalle. Palkkiotuotot ja -kulut, netto erän laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 7.

Liiketoiminnan muiden tuottoerien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin erän liitetiedon yhteydessä.

5. SEGMENTTIRAPORTOINTI

Säästöpankkien Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 -standardin mukaista segmenttikohtaista tietoa ei esitetä. Säästöpankkien Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Säästöpankkien Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

6. TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Säästöpankkien Keskuspankki on noudattanut vuoden 2023 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia standardeja, mutta niillä ei katsottu olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset, mukaan lukien **Vertailutiedot – Muutokset IFRS 17:ään Vakuutus sopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen** (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Muutoksilla vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Muutokset mahdollistavat myös rahoitusvaroista annettavan vertailutiedon esittämisen tavalla, joka on yhdenmukaisempi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin vaatimusten kanssa.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden esittäminen – Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2:een Making Materiality Judgements (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskevaan informaatioon.

Kirjanpidollisten arvioiden määritelmä – Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittämään ja sen selvennyksiin.

Yhdestä liiketoimesta aiheutuviin varoihin ja velkoihin liittyvä laskennallinen vero – Muutokset IAS 12:een Tuloverot (sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevan poikkeuksen soveltamisalaa ja selventävät, ettei poikkeus sovellu sellaisiin liiketoimiin, kuten vuokrasopimukset ja käytöstä poistamisesta johtuvat velvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot.

Kansainvälinen verouudistus – Pilari 2:n mallisäännöt – Muutokset IAS 12:een Tuloverot (väliaikainen pakollinen poikkeus on voimassa välittömästi sen jälkeen, kun se on julkaistu 28.5.2023; tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevia vaatimuksia on sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla annetaan helpotus OECD:n (Organization for Economic Cooperation and Development, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö) kansainvälisestä verouudistuksesta johtuvien laskennallisten verojen kirjanpitokäsittelyyn ja edellytetään uusien liitetietojen esittämistä, joilla pyritään korvaamaan helpotuksesta mahdollisesti aiheutuva informaation menetykset.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkien Keskuspankki ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2023.

Vuokrasopimusvelka myynnissä ja takaisinvuokrauksessa – Muutokset IFRS 16:een

Vuokrasopimukset (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokrasuoritusliiketoimet, jotka on tehty vuonna 2019 tapahtuneen IFRS 16:n käyttöönoton jälkeen. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen *: Classification of Liabilities as Current or Non-current Date; Classification of Liabilities as Current or Non-current – Deferral of Effective Date; Non-current Liabilities with Covenants (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selvittää vaatimuksia velkojen luokittelumisesta lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenanttiehdot, joiden on täyttyvä raportointikauden päättämispäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointikauden päättämispäivänä. Tällaisista kovenanteista on esitettävä tietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa. Muutoksilla selvennetään myös, että yhtiön omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien siirto katsotaan velan suorittamiseksi. Jos velkaan liittyy vaihto-oikeus, tämä saattaa vaikuttaa velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi, ellei näitä vaihto-oikeuksia ole kirjattu IAS 32:n mukaisesti omaan pääomaan. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Supplier Finance Arrangements – Muutokset IAS 7:ään Rahavirtalaskelmat ja IFRS 7:ään Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot * (sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on parantaa toimittajarahojusjärjestelyjen läpinäkyvyyttä ja selvittää näiden vaikutuksia rahoitusvelkoihin, rahavirtoihin sekä maksuvalmiusriskin kokonaismäärään. Muutokset edellyttävät laadullisten ja määrällisten tietojen esittämistä toimittajarahojusjärjestelyistä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Vaihdettavuuden puuttuminen – muutokset IAS 21:een Valuuttakurssien muutosten vaikutukset * (sovellettava 1.1.2025 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset edellyttävät yhdenmukaisen lähestymistavan soveltamista arvioitaessa, milloin valuutta voidaan vaihtaa toiseen valuuttaan, ja jos se ei ole vaihdettavissa, määritettäessä mitä vaihtokurssia voidaan käyttää ja mitä liitetietoja on esitettävä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisen liiketoiminnan määritelmän. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkien Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkien Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan.

Tilinpäätöksessä 31.12.2023 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, siitä seurannut energiakriisi Euroopassa, kiihtynyt inflaatio ja markkinakorkotason nousu. Edellä mainittujen tekijöiden taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN MÄÄRITYS

Säästöpankkien Keskuspankin odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa ja edellyttävät arvioiden ja oletusten tekemistä. Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.

- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.

- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella jatkunut epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskkyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisuyttä.

Säästöpankkien Keskuspankki on arvioinut Ukrainan sodasta ja Venäjän vastaisista talouspakotteista seuranneita taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiin. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole merkittäviä suoria vastuuta Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat tiettyihin toimialoihin tai yksittäisiin asiakkuuksiin. Säästöpankkien Keskuspankki on lisännyt tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seuranta.

Säästöpankkien Keskuspankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytetyt talouden ennusteet loppuvuodesta 2023. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytettyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja esitettiin edellä kohdassa Odotettavissa olevat luottotappiot.

KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Käypiä arvoja määritettäessä johdon tulee arvioida, onko markkinoilta saatavissa hintatietoja, joita voidaan pitää luotettavana indikaationa rahoitusinstrumentin käyvästä arvosta. Arvio perustuu näkemykseen markkinoiden toimivuudesta ja kaupankäynnin aktiivisuudesta yksittäisen rahoitusinstrumentin osalta.

Säästöpankkien Keskuspankin käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit koostuvat tilinpäätöshetkellä pääosin noteeratuista rahoitusvaroista, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus tai rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon määrittämisessä hyödynnetään todennettavissa olevaa markkinainformaatiota, kuten korkotietoja. Säästöpankkien Keskuspankin johto katsoo, että markkinoiden toimivuutta ja yksittäisten rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin aktiivisuutta koskevat edellytykset täyttyvät, jolloin markkinoilta saatavia hintatietoja voidaan pitää luotettavana indikaationa instrumenttien käyvistä arvosta.

Johdon harkintaa edellytetään tilanteessa, jossa käypää arvoa koskevaa hintatietoa ei ole saatavissa markkinoilta, ja rahoitusinstrumentin käypä arvo on määritettävä arvostusmenetelmän avulla. Tällaisissa tilanteissa käypien arvojen määrittämisessä käytettävät arvostusmenetelmät

ja niissä käytettävät syöttötiedot perustuvat johdon arvioon koskien kyseisten instrumenttien arvostamisessa käytettäviä markkinakäytänteitä.

MUIDEN KUIN RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko olemassa viitteitä keskeneräisen omaisuuserän arvonalentumisesta. Arvonalentumistestaus on myös tehtävä aina, kun ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen arviointi vaatii johdon harkintaa.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN PERIAATTEET

LIITE 4. RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTIPERIAATTEET

RISKIENHALLINNAN TAVOITE

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seurantaa. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittamiselle ja riskien rajaamiselle Säästöpankkien Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa Säästöpankkien Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Säästöpankkien Keskuspankin operatiivista toimintaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvontatoiminto.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- toimintaan liittyvien riskien hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- säännösten noudattamisen valvonta (compliance)

- toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Säästöpankkien Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskienvalvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Säästöpankkien Keskuspankin riskienhallinta perustuu hallituksen Säästöpankkien Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakastai sijoitusriskikeskittymiä eikä se niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioutan Säästöpankkien Keskuspankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalennuskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Säästöpankkien Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus asettaa riskinhalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Säästöpankkien Keskuspankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance-toiminto varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan operatiivisesta järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymi-

sillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamis- todistuksista ja johdannaissovimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastaista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Säästöpankkien Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luottoja yhteenliittymän jäsenluotto- laitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Säästöpankkien Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettyjen luottojen osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettyjen vakuudettomien luottojen luottoriskin seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana.

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen sekä vakuudettomien kulutusluottojen myöntäjänä. Näiden luottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Luottoriskin kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Säästöpankkien Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin, että muihin saamistodistuksiin Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole muita kuin luottolaitosasiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Säästöpankkien Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Säästöpankkien Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneitä maksuja sekä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää seurataan säännöllisesti. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuita, joissa asiakas on luokiteltu

maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan. Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 30–89 päivää, samalla asiakas on joko ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Järjestämätön saaminen on yli 90 pv erääntyneenä saamisena raportoitu jäljellä oleva pääoma saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Järjestämättömien saamisten osuus vähittäisasiakasluotonannosta oli vuoden lopussa 1,93 % (1,41 %).

Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainahoitajoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä.

Alla on esitettyinä kortti- ja vakuudeton kulutusluottokanta riskiluokittain:

Riskiluokka	31.12.2023				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2023	31.12.2022
1 - Erinomainen luokka	103 968 317	1 549 416	0	105 517 733	70,8 %	76,3 %
2 - Hyvä luokka	5 259 969	88 052	0	5 348 021	3,6 %	3,0 %
3 - Hyvä luokka	13 981 445	346 781	0	14 328 226	9,6 %	8,0 %
4 - Keskimääräinen luokka	8 499 920	608 805	0	9 108 724	6,1 %	5,6 %
5 - Keskimääräinen luokka	2 647 965	292 158	0	2 940 123	2,0 %	1,5 %
6 - Heikohko luokka	3 079 368	505 734	0	3 585 102	2,4 %	1,5 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	1 209 312	686 957	0	1 896 269	1,3 %	1,0 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	523 043	2 593 148	0	3 116 191	2,1 %	1,6 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	182 846	575 975	0	758 821	0,5 %	0,2 %
D - Arvonalentunut	0	0	2 463 823	2 463 823	1,7 %	1,4 %
Yhteensä	139 352 185	7 247 026	2 463 823	149 063 034	100,0 %	100,0 %

Merkittävimmän osuuden Säästöpankkien Keskuspankin muusta luottokannasta muodostaa Yhteenliittymän Säästöpankeille myönnetyt luotot, jotka kuuluvat riskiluokkaan ja vaiheeseen 1.

Arvonalentuminen ja odotettavissa olevat luottotappiot on kuvattu tilinpäätöksen laadinta-periaatteissa.

LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että pankki ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassausovertauksista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi pankin taloudellista asemaa. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Keskeisimmät likviditeettiriskin mittausta- ja seurantatavat ovat kassa-asema; likviditeettireservin riittävyys, jota mitataan stressitesteillä; maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus. Maksuvalmiusriskiä seurataan Säästöpankkien Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

Rahoitusvarat (1 000 euroa)	2023				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	1 424 785				1 424 785
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	342 746	543 736	592 800	145 500	1 624 781
Lainat ja saamiset asiakkailta	148 911				148 911
Sijoitusomaisuus			103 999	4 002	108 001
Yhteensä	1 916 442	543 736	696 799	149 502	3 306 479

Rahoitusvelat (1 000 euroa)	2023				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	825 618	130 000	487 500		1 443 118
Velat asiakkaille	99 476	537 000	22 550		659 027
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	113 000	239 000	443 500	234 000	1 029 500
Yhteensä	1 038 095	906 000	953 550	234 000	3 131 645
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	348 421	202 800	-295 300		255 921

Rahoitusvarat (1 000 euroa)	2022				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	1 200 500				1 200 500
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	370 929	578 900	671 600	178 500	1 799 929
Lainat ja saamiset asiakkailta	140 616				140 616
Sijoitusomaisuus		100 000	3 999	3 202	107 201
Yhteensä	1 712 045	678 900	675 599	181 702	3 248 246

Rahoitusvelat (1 000 euroa)	2022				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	1 453 680	100 000	130 500		1 684 180
Velat asiakkaille	89 534	409 497	75 000		574 032
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	103 000	236 000	391 500	201 000	931 500
Yhteensä	1 646 214	745 497	597 000	201 000	3 189 712
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	383 315	43 000	-136 000		290 315

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseesta, joka koostuu antolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkusta. Tilikaudella 2023 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuutariskiä alla kuvatusti.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) ja korkokatteeseen (tuloriski). Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tuloriskimenetelmää. Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- gap-riski tarkoittaa korkoherkkien instrumenttien aikarakenteesta aiheutuvaa riskiä, joka syntyy niiden korkomuutosten ajallisesta erosta ja joka käsittää korkojen aikarakenteen muutokset, joita aiheutuu tuottokäyrän tasomuutoksista (paralleeli riski) ja tuottokäyrän muodon muutoksista (ei-paralleeli riski);
- korkoperusteriski aiheutuu korkojen välisissä suhteissa tapahtuvien muutosten vaikutuksesta korkoherkkiin instrumentteihin, joilla on samankaltaiset korkoajanjaksot, mutta jotka on hinnoiteltu käyttäen erilaisia korkoindeksejä. Korkoperusteriski aiheutuu sellaisten erilaisten korkoherkkien instrumenttien kertyneiden ja maksettujen korkojen mukautuksen epätäydellisestä korrelaatiosta, joilla on muutoin samanlaiset korkomuutospiirteet;
- optioriski on optioista (kytketyistä ja nimenomaisista) aiheutuva riski, jos pankki tai sen asiakas voi muuttaa kassavirtansa tasoa ja jaksotusta; toisin sanoen korkoherkistä instrumenteista aiheutuva riski, jos haltija lähes varmasti käyttää optiotaan, jos sen taloudellinen etu on toimia niin (kytketyt tai nimenomaiset automaattiset optiot), ja riski, joka aiheutuu joustavuudesta, joka on kytketty epäsuorasti tai korkoherkkien instrumentteihin ajanjaksoihin siten, että korkomuutokset voivat vaikuttaa asiakkaan käyttäytymiseen (kytkettyyn käyttäytymisperusteiseen optioon liittyvä riski).

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korko-

johdannaisia. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää suojauslaskentaa ja vaihtaa koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoista antolainausta sekä kiinteäkorkoisia joukkovelkakirjaemissiota vaihtuvakorkoisksi.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Alla olevassa taulukossa esitetään seuraavan 12 kuukauden kertyvän korkokatteen herkkyyys korkokäyrän 1 %-yksikön paralleelin muutoksen yhteydessä. Luottoihin sovelletaan sopimusehtojen perusteella viitekorkojen nollan prosentin lattiaa. Taseen rakenne pidetään ennallaan korvaamalla erääntyvät erät vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla.

KORKOKATTEEN MUUTOS

(1 000 euroa)	31.12.2023	
	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	-5 004	4 928
Muutos 13–24 kuukauteen	-3 950	3 845

Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

VALUUTTARISKI

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitusalkussa olevien osakesijoitusten vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiota. Valuuttapositiota seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade laskeaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositio on yli 2 %-yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

OPERATIIVINEN RISKI

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2023 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Säästöpankkien Keskuspankissa.

OIKEUDELLISET RISKIT

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuva tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuva sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyt liikearvon riskiä. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakimuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance-toiminto. Toiminnon tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla valittavia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance-riskien toteutumista Säästöpankkien Keskuspankin toiminnassa.

LIIKETOIMINTARISKI

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

LIITE 5. VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyden turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääoman jatkuvuussuunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

PILARI I -PÄÄOMAVAATEET

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista sekä vakuudettomista kulutusluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä.

OMAT VARAT JA VAKAVARAISUUS

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1-lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1-lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %). Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta päätti maaliskuussa 2023 asettaa 1,0 prosentin suuruisen järjestelmärisikupuskurivaatimuksen Säästöpankkien yhteenliittymälle. Päätös tulee voimaan 1.4.2024.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2023 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0–2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

EU:n vakavaraisuusasetuksen CRR3-muutoksilla, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen. Muutosten suunniteltu voimaantulo on 1.1.2025.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internet-osoitteesta www.saastopankki.fi.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 118,7 (106,5) miljoonaa euroa, kun yhteenlaskettu pääomavaatimus oli 28,4 (27,0) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 118,7 (106,5) miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 43,9 (41,4) %. Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

VAKAVARAISSUUSLASKELMA

Omat varat (1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	130 223	116 024
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-11 543	-9 536
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	118 680	106 488
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	118 680	106 488
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	118 680	106 488
Riskipainotetut erät yhteensä	270 101	257 036
josta luottoriskin osuus	200 340	211 889
josta vastuun arvon oikaisuriski (CVA)	11 794	824
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	57 967	44 323
Omien varojen vähimmäisvaatimus	21 608	20 563
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	97 072	84 637
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriiin (%)	43,9	41,4
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriiin (%)	43,9	41,4
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriiin (%)	43,9	41,4
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	118 680	106 488
Pääomavaatimus yhteensä*	28 368	26 992
Pääomapuskuri	90 313	79 496

*Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAIUSASTE

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,1 (6,1) % ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Merkittävin osa Säästöpankkien Keskuspankin kokonaisvastuista muodostuu ryhmän sisäisistä eristä, jotka vakavaraisuuslaskennassa käsitellään 0 % -riskipainolla eikä niitä vähimmäisomavaraisuutta laskettaessa oteta mukaan kokonaisvastuiden määrään. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAIUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Ensisijainen pääoma	118 680	106 488
Vastuiden kokonaismäärä	1 954 416	1 755 379
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,1 %	6,1 %

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa toukokuussa 2023 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausviraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 20,53 % kokonaisriskin määrästä tai 7,74 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,72 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

TULOS- JA TASE-ERIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 6. KORKOKATE

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuaan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamiseen ja velan määrään eräpäivään saakka.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Korkotuotot		
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	594	105
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	103 795	19 273
Lainoista ja saamisista asiakkailta*	14 352	9 759
Muista**	931	2 941
Yhteensä	119 671	32 078
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	1 697	629
Saamistodistuksista	4	4
Yhteensä	1 701	633
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	1 751	698
Yhteensä	1 751	698
Korkotuotot yhteensä	123 123	33 409

* josta korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatusta lainoista 79 (63) tuhatta euroa

** muodostuvat tilisopimukseen perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisioista

*** negatiiviset korkotuotot

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Korkokulut		
Jaksotettun hankintamenoön kirjattavista rahoitusveloista		
Veloista/talletuksista luottolaitoksille	-40 719	-5 740
Veloista asiakkaille	-18 275	-1 781
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-24 468	-6 868
Muut korkokulut	-1	-3
Yhteensä	-83 463	-14 391
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista		
Veloista asiakkaille***		
Yhteensä		-69
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista		
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-8 426	-959
Yhteensä	-8 426	-959
Korkokulut yhteensä	-91 889	-15 420
Korkokate	31 234	17 990

LIITE 7. PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusinstrumentteihin liittyvät palkkiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Palkkiotuotot		
Luotonannosta*	17 252	17 407
Talletuksista		
Maksuliikenteestä	6 794	6 391
Arvopapereista	1 214	1 557
Muista	282	319
Yhteensä	25 542	25 675
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 610	-3 638
Arvopapereista	-539	-655
Muista**	-14 590	-11 547
Yhteensä	-18 739	-15 840
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	6 804	9 835

* josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä tuottoja

** josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 8. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan valuuttatoiminnan nettotuotot, käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot sekä osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-1	
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	14 303	-43 958
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	-13 464	41 138
Yhteensä	839	-2 820

LIITE 9. MUUT TUOTOT JA KULUT

9.1 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Pankkitoiminnan muut tuotot *	4 684	3 581
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	4 684	3 581

* Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat viime kauden tapaan korttiliiketoimintaan liittyvistä palkkioista korttijärjestöltä sekä Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

9.2 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-270	-160
Toimistokulut	-8 754	-8 114
ICT-kulut	-5 118	-3 744
Yhteyskulut	-592	-519
Edustuskulut		-1
Markkinointikulut	-68	-13
Muut kulut	-6	
Yhteensä	-14 809	-12 551
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-372	-324
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-13	-45
Pankkivero		
Muut liiketoiminnan kulut *	-1 957	-1 454
Yhteensä	-2 341	-1 822
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-17 150	-14 373
* Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-41	-36
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut		-7
Muut palvelut	-28	-28
Yhteensä	-69	-71

LIITE 10. HENKILÖSTÖKULUT

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet sekä muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn. Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävuokrat. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä itse työsuoritukseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot, maksupohjaisten ja etuusperusteisten eläkejärjestelyiden eläkekulut sekä muut henkilösivukulut.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Palkat ja palkkiot	-3 871	-3 725
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-678	-649
Muut henkilösivukulut	-165	-148
Henkilöstökulut yhteensä	-4 713	-4 522
Kokopäiväiset	50	40
Osa-aikaiset*	1	1
Määräaikaiset*	1	1
Yhteensä	51	42
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	46	39
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	48	46

* Vuonna 2023 yksi henkilö työskennellyt osa-aikaisesti määräaikaisessa työsuhhteessa

Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet tulevat maksettavaksi työsuhteen päättämisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättämisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta. Työsuhteen päättämisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperusteisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkien Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkien Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta Säästöpankkien Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella.

LIITE 11. LAINAT JA SAAMISET

11.1 LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA JA ASIAKKAILTA

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta luokitellaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun arvostettaviksi, jolloin niille lasketaan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä. Alla olevassa taulukossa on esitetty lainojen ja saamisten bruttoarvo, odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä ja taseravo tuotetyypeittäin.

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2023 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	119 183		119 183
Luotot ja muut saamiset	1 505 599	-205	1 505 394
Yhteensä	1 624 782	-205	1 624 576
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	39 491	-425	39 066
Korttiluotot	112 669	-2 824	109 845
Yhteensä	152 160	-3 249	148 911
Lainat ja saamiset yhteensä	1 776 941	-3 454	1 773 487

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2022 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	143 777	-1	143 776
Luotot ja muut saamiset	1 787 131	-258	1 786 873
Yhteensä	1 930 909	-259	1 930 649
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Käytetyt tililuotot	29 330	-136	29 194
Korttiluotot	113 722	-2 300	111 422
Yhteensä	143 052	-2 436	140 616
Lainat ja saamiset yhteensä	2 073 961	-2 696	2 071 265

11.2 SIOITUSOMAISUUS

2023 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Muut	52 934	4 000	48 106	105 040
Yhteensä	52 934	4 000	48 106	105 040

2022 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Muut	54 926	3 200	49 825	107 950
Yhteensä	54 926	3 200	49 825	107 950

11.3 ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkien Keskuspankki määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintameno- tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määrätty rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN KOHTEENA OLEVAT RAHOITUSVARAT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2023				
Sijoitusomaisuus	52 267			52 267
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 574 839			1 574 839
Lainat ja saamiset asiakkailta	139 352	7 247	2 464	149 063
Taseen ulkopuoliset erät	557 569	11 774	66	569 409
Yhteensä	2 324 026	19 021	2 530	2 345 578

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2022				
Sijoitusomaisuus	53 102			53 102
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 792 145			1 792 145
Lainat ja saamiset asiakkailta	134 244	6 056	1 996	142 295
Taseen ulkopuoliset erät	399 700	10 967	87	410 755
Yhteensä	2 379 191	17 023	2 083	2 398 297

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnysarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset tai absoluuttiset kynnysarvot ylittyvät.
- Lainanhoitajousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitajoustomerkintä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- Maksukyvyttömyysmerkintä: jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3 kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Vaiheiden 3 ja 2 sekä 2 ja 1 välinen tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys tilikauden alusta.

ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2023	265	297	1 934	2 496
Siirto vaiheeseen 1	44	-98		-54
Siirto vaiheeseen 2	-92	473	-21	360
Siirto vaiheeseen 3		-273	1 989	1 716
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	112		5	118
Erääntymiset ja lyhennykset	31	17	-910	-863
Toteutuneet luottotappiot			-827	-827
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			281	281
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	44	56	-21	79
ECL:n nettomuutos	138	176	497	810
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023	403	472	2 431	3 306

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA SEKÄ LUOTTOLAITOKSIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2023	340			340
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	166			166
Erääntymiset ja lyhennykset	-187			-187
Lopulliseksi luottotappioksi kirjatut	-6			-6
ECL:n nettomuutos	-26			-26
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023	313			313

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIOITUSOMAISUUS JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2023	99			99
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	32			32
Erääntymiset ja lyhennykset	-29			-29
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	5			5
ECL:n nettomuutos	9			9
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023	108			108
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2023 yhteensä	824	472	2 431	3 728
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2023 yhteensä	120	176	497	793

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAIKSIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	183	214	1 407	1 804
Siirto vaiheeseen 1	20	-70		-49
Siirto vaiheeseen 2	-86	440	-11	343
Siirto vaiheeseen 3		-229	1 383	1 154
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	109		5	114
Erääntymiset ja lyhennykset	-13	-16	-697	-727
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			166	166
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			-275	-275
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	51	-42	-44	-34
ECL:n nettomuutos	82	83	527	692
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä	265	297	1 934	2 496

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA SEKÄ LUOTTOLAITOKSIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	206			206
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	132			132
Erääntymiset ja lyhennykset	-58			-58
ECL:n nettomuutos	73			73
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä	279			279

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIIJOITUSOMAISUUS JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk ECL	Koko voimassaoloajan ECL	Koko voimassaoloajan ECL	
(1 000 euroa)				
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	188			188
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	29			29
Erääntymiset ja lyhennykset	-57			-57
ECL:n nettomuutos	-29			-29
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä	160			160
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä	704	297	1 934	2 935
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2022 yhteensä	127	83	527	737

ODOTETTAVISSA OLEVIA LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MENETELMÄT JA PARAMETRIT

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää asiakkaille myönnettyjen lainojen ja saamisten sekä näihin eriiin liittyvien taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*EAD*LGD) mallia. Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD%: maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luotto- luokituksiin.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä, vastaa korttiluottojen osalta käytetyn luoton määrää, kertaluottojen osalta vastuun määrässä huomioidaan kiinteiden maksuerien perusteella mallinnetut pääoman lyhennykset. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa hyödyntäen tuotekohtaisesti määritettyjä konversiokertoimia.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettu odotettavissa oleva luottotappio. Efektiviänsä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheissa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten ja luottolaitoksille myönnettyjen lainojen ja saamisten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD/LGD) mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeselaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävään PD parametriin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20 %, perus 60 % ja pessimistinen 20 %. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisointi on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan

pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Alla on esitetty mallissa käytettävät makrotaloudelliset selittävät tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2023	2024	2025
- EuropeStoxx muutos%	-8,4 % / 12 %	-2,9 % / 8,0 %	-0,5 % / 10,0 %
- BKT muutos	-1,0 % / 0,5 %	0,60 %	1,00 %
- Investoinnit	-5,0 % / -1,0 %	0,50 %	1,50 %

UKRAINAN SODAN JA VENÄJÄN VASTAISTEN TALOUSPAKOTTEIDEN VAIKUTUKSET

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole merkittäviä suoria tai välillisiä toimialakohtaisia, kuten esimerkiksi maatalous, logistiikka, rakentaminen tai energiahyödykkeistä riippuvat toimialat, Ukrainan, Venäjän tai Valko-Venäjän markkinoihin liittyviä riskikeskittymiä. Poikkeuksellisen tilanteen jatkuessa Säästöpankkien Keskuspankki seuraa ja raportoi asiakkaidensa luottoriskien kehittymistä ja kohdistaa odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tarvittaessa johdon arvioon perustuvan oikaisun.

LIITE 12. RAHOITUS

12.1 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	68 000
Velat luottolaitoksille	1 435 452	1 685 917
Yhteensä	1 503 452	1 753 917
Velat asiakkaille		
Talletukset	6 057	44
Muut rahoitusvelat*	652 969	573 988
Yhteensä	659 027	574 032
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	2 162 479	2 327 948

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

12.2 LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2023	
	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	927 500	889 222
Muut		
Sijoitustodistukset	102 000	100 269
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	1 029 500	989 491
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	497 500	495 403
Kiinteäkorkoiset	532 000	494 088
Yhteensä	1 029 500	989 491

(1 000 euroa)	31.12.2022	
	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	787 500	737 014
Muut		
Sijoitustodistukset	144 000	143 321
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	931 500	880 335
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	350 000	350 885
Kiinteäkorkoiset	581 500	529 450
Yhteensä	931 500	880 335

LIITE 13. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen taseeseen kirjaamisen yhteydessä arvostusluokkiin. Arvostusluokka määrittää rahoitusvaran tai -velan arvostusperiaatteen taseeseen kirjaamisen jälkeen.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELU JA ARVOSTAMINEN

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka rahoitusvarojen ryhmää hallinnoidaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Liiketoimintamalli määrittää kertyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta. Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa tarkastellaan erityisesti, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, jolloin esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Rahavirtaominaisuudet arvioidaan instrumenttikohtaisesti ja jos sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavaksi.

RAHOITUSVAROJEN LUOKAT JA LUOKITTELUPERUSTEET

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvat rahavirrat, että myymällä rahoitusvaroja; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Keskuspankki voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset

arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat

Kaikki sellaiset rahoitusvarat, jotka eivät ole jaksotettuun hankintameroon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohdonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohdonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamista erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa kassavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan Säästöpankkien Keskuspankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen

erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkiryhmän rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkiryhmä ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella katsauskaudella.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelat luokitellaan myöhempää arvostamista varten seuraviin arvostusluokkiin:

- jaksotettuun hankintameroon kirjattavat
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintameroon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetaan johdannaissopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavista rahastoista.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin tase-erittäin.

31.12.2023 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat			1 424 785	1 424 785
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 624 576			1 624 576
Lainat ja saamiset asiakkailta	148 911			148 911
Johdannaiset josta käyvän arvo suojausta			847	847
Sijoitusomaisuus	48 106	52 934	4 000	105 040
Varat yhteensä	1 821 593	52 934	1 429 633	3 304 160
Velat luottolaitoksille	1 503 452			1 503 452
Velat asiakkaille	659 027			659 027
Johdannaiset josta käyvän arvon suojausta			40 652	40 652
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	989 491			989 491
Velat yhteensä	3 151 970		40 652	3 192 622

31.12.2022 (1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
Käteiset varat			1 200 500	1 200 500
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 930 649			1 930 649
Lainat ja saamiset asiakkailta	140 616			140 616
Johdannaiset josta käyvän arvo suojausta			12	12
Sijoitusomaisuus	49 825	54 926	3 200	107 950
Varat yhteensä	2 121 089	54 926	1 203 713	3 379 728
Velat luottolaitoksille	1 753 917			1 753 917
Velat asiakkaille	574 032			574 032
Johdannaiset josta käyvän arvon suojausta			54 120	54 120
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	880 335			880 335
Velat yhteensä	3 208 284		54 120	3 262 404

13.1 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkien Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttö-

myys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2023				Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma
Varat						
Johdannaissopimukset	2 482	50	2 532	2 532		0
Yhteensä				2 532		0
Velat						
Johdannaissopimukset	44 327	50	44 378	2 532	42 318	0
Yhteensä				2 532		0

31.12.2022				Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma
Varat						
Johdannaissopimukset	84		84	84		0
Yhteensä				84		0
Velat						
Johdannaissopimukset	54 821		54 821	84	54 650	0
Yhteensä				84		0

LIITE 14. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen ottolainaus sekä kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään ”Kaupankäynnin nettotuotot”. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen

ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään ”Kaupankäynnin nettotuotot”. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

31.12.2023 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus*						
Korkojohdannaiset	100 000	130 000	168 000	398 000	847	40 691
Yhteensä	100 000	130 000	168 000	398 000	847	40 691

31.12.2022 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus*						
Korkojohdannaiset	10 000	30 000	168 000	208 000	12	54 120
Yhteensä	10 000	30 000	168 000	208 000	12	54 120

* Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten talletusten (Velat luottolaitoksille) nimelliarvo tilinpäätöshetkellä oli 200 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 200 000 tuhatta euroa. Johdannaistrumenttien nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja. Suojauskohteena olevien talletusten tasearvoon kohdistuva käyvänarvon oikaisu oli 659 tuhatta euroa, jonka myötä suojauksen kohteena olevien talletusten tasearvo oli 200 659 tuhatta euroa. Talletuksiin liittyvien koronvaihtosopimusten käypä arvo oli 847 tuhatta euroa.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen (Liikkeeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo tilinpäätöshetkellä oli 198 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 196 815 tuhatta euroa. Johdannaistrumenttien nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja. Suojauskohteena olevien liikkeeseen laskettujen joukkovelkakirjojen tasearvoon kohdistuva käyvänarvon oikaisu oli -36 419 tuhatta euroa, jonka myötä suojauksen kohteena olevien velkakirjojen tasearvo oli 160 396 tuhatta euroa. Suojaavien koronvaihtosopimusten käypä arvo oli -40 652 tuhatta euroa.

LIITE 15. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTUS

Säästöpankkien Keskuspankki arvostaa varat ja velat joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon. Käypään arvoon arvostetaan rahoitusvarat ja -velat, jotka on luokiteltu käypään arvoon arvostettaviksi. Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin ja luokittelun periaatteet on esitetty liitetiedossa 13.

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Noteerattujen rahoitusvarojen markkinahintana käytetään raportointipäivän ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin. Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti. Sekä käteisvarojen, että vaadittaessa maksettavien talletusten nimellisarvon katsotaan olevan käyvän arvon likiarvo.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja omaisuus- tai velkaeriä.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen perusteella, millä tavalla käypä arvo on määritetty. Hierarkiataso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyyttä arvioitaessa huomioidaan kyseiselle omaisuus- tai velkaerälle ominaiset tekijät.

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

SIIRROT TASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Taulukossa esitetään jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen sekä sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja käypien arvojen jakautuminen käyvän arvon hierarkiatasoille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaissovimusten vaikutuksia.

31.12.2023	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	1 497 594	1 493 606		4 000	1 497 606
Johdannaissopimukset	847		847		847
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	52 934		57 333	809	58 142
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	1 752 785	50 470	1 561 185	187 572	1 799 227
Rahoitusvarat yhteensä	3 304 160	1 544 076	1 619 365	192 381	3 355 822

31.12.2023	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	40 691		40 652		40 652
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	3 151 970	778 351	2 383 536		3 161 887
Rahoitusvelat yhteensä	3 192 661	778 351	2 424 188		3 202 539

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvarat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	1 280 042	1 349 231		3 200	1 352 431
Johdannaissopimukset	12		12		12
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	54 926		53 436	2 055	55 491
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	2 044 748	2 060	1 805 296	139 760	1 947 116
Rahoitusvarat yhteensä	3 379 728	1 351 291	1 858 744	145 015	3 355 050

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	54 120		54 120		54 120
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	3 208 284	1 367 461	1 795 159		3 162 619
Rahoitusvelat yhteensä	3 262 404	1 367 461	1 849 279		3 216 739

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kirjanpitoarvo 1.1.2023	3 200
Hankinnat	800
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	4 000

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Kirjanpitoarvo 1.1.2023	2 055
Myynnit	-1 448
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	202
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	809

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kirjanpitoarvo 1.1.2022	2 000
Hankinnat	1 200
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	3 200

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Kirjanpitoarvo 1.1.2022	1 237
Myynnit	-61
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	879
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 055

HERKKYYSANALYYSI RAHOITUSINSTRUMENTEILLE, JOTKA KUULUVAT TASOON 3

31.12.2023 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Vaikutus oletetuille muutoksille	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	4 000	4 600	3 400
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	809	930	687

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyysoletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 % arvonmuutosta.

LIITE 16. KÄYTTÖOMAISUUS

16.1 AINEETOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ulkoisilta toimijoilta ostetut tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkien Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät..... 3–5 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet..... 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen Aineettomat hyödykkeet -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään ”Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä”.

Pilvipalveluhankkeet (SaaS hankkeet)

Pilvipalvelujärjestelyt ovat järjestelyitä, joissa Säästöpankkien Keskuspankki ei omista käyttä-määnsä ohjelmistoa, eikä ohjelmistoa ole asennettu Säästöpankkien Keskuspankin järjestelmä-ympäristöön tai palvelimille, vaan sitä käytetään tarveperusteisesti internetin tai muun määritetyn tietoliikenneyhteyden välityksellä.

Käyttöönnotosta aiheutuvat välittömät menot, esimerkiksi koskien pilvipalvelujärjestelyn koh-teena olevan ohjelmiston tai järjestelmän konfigurointia ja räätälöintiä, ovat kirjattavissa tasee-seen vain silloin, kun pilvipalvelujärjestelystä syntyy taseeseen kirjattava aineeton hyödyke. Pilvipalvelujärjestely ei tyypillisesti täytä aineettoman hyödykkeen kriteereitä, koska sopimus ei synnytä ostajalle IAS 38.13-16 edellyttämää määräysvaltaa.

Pilvipalvelujärjestelyistä aiheutuvien käyttöönottokustannusten kirjanpitokäsittelyä ohjaa johto-päätös siitä, ovatko palvelut erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon ja syntyykö välittömistä käyttöönottokustannuksista erillinen aineeton hyödyke.

Käyttöönottokustannukset kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkien keskuspankki on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon, jos palvelut ovat erotettavissa pääsystä jär-jestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon eikä aineettomien hyödykkeiden kirjaamiskriteerit täyty.

Palveluiden voidaan katsoa olevan erillinen ohjelmistoon pääsystä, jos Säästöpankkien Keskus-pankki tuottaa palvelut sisäisillä resursseillaan tai Säästöpankkien Keskuspankki ostaa palvelut kolmannelta osapuolelta, joka on riippumaton SaaS-palvelun toimittajasta. Mikäli palvelun tuot-taa SaaS-palvelun toimittaja tai toimittaja ostaa palvelut alihankintana kolmannelta osapuolelta, palvelu on erotettavissa, jos sen kykenisi toimittamaan jokin muu palvelutarjoaja ilman, että se samalla antaa pääsyn järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Mikäli palvelun kykenee tuottamaan vain pilvipalvelun myyjä, palvelu ei ole erotettavissa järjeste-lmään pääsystä. Tällöin palvelusta maksettu käyttöönottoon liittyvä kulu kirjataan menoksi ajanjak-solle, jolla Säästöpankkien Keskuspankilla on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Menot, jotka aiheutuvat liittymien ja rajapintojen rakentamisesta Säästöpankkien Keskuspankin määräysvallassa olevien taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi kirjattujen ja pilvipalvelun kautta käytettävien ohjelmistojen välille, voivat täyttää aineettoman hyödykkeen kriteerit.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Aineettomat oikeudet	4 089	5 942
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	7 194	2 537
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	11 284	8 479

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävilta osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

31.12.2023 (1 000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1	12 747	2 537	15 283
Lisäykset	147	4 658	4 805
Vähennykset			
Hankintameno 31.12.	12 894	7 194	20 088
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 805		-6 805
Tilikauden poistot	-2 000		-2 000
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-8 804		-8 804
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 089	7 194	11 284

31.12.2022 (1 000 euroa)	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Aineettomien hyödykkeiden muutokset			
Hankintameno 1.1	10 313	2 312	12 625
Lisäykset	2 434	224	2 658
Hankintameno 31.12.	12 747	2 537	15 283
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 109		-5 109
Tilikauden poistot	-1 695		-1 695
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 805		-6 805
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 942	2 537	8 479

16.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään ”Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä”.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheuttavat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto.....3–5 vuotta

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Koneet ja kalusto	108	21
Muut aineelliset hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	108	21

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

31.12.2023 (1 000 euroa)			
Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	268	72	340
Lisäykset	121		121
Vähennykset	-96		-96
Hankintameno 31.12	292	72	364
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-247	-72	-319
Tilikauden poistot	-26		-26
Vähennykset	88		88
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-185	-72	-257
Kirjanpitoarvo 31.12.	108	0	108

31.12.2022 (1 000 euroa)			
Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	268	72	340
Vähennykset			
Hankintameno 31.12	268	72	340
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-219	-59	-278
Tilikauden poistot	-28	-13	-41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-247	-72	-319
Kirjanpitoarvo 31.12.	21	0	21

16.3 VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralleottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi sisältyykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrasta, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokravastikkeet muuttuvat perustuen sopimuksella määritelyyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen osto-optio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, jos käytetään sopimuksen jatkamisoptio eri tavalla kuin alun perin arvioitu. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyinä vuokranantajalle suoritettut maksut alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokrakauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuon ja siitä kirjataan poistot vuokrakauden mukaan. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa vuokrasopimuksista käyttöoikeusomaisuuserän erään Aineelliset hyödykkeet ja velan erään Varaukset ja muut velat.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Säästöpankkien Keskuspankki vuokranantajana

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralleottajana

Säästöpankkien Keskuspankki toimii vuokralleottajana tulostimien ja kannettavien tietokoneiden osalta. Säästöpankkien Keskuspankin vuokrasopimukset ovat lyhytaikaisesti luokiteltavia ja käyttöoikeusomaisuutta tai siihen kohdistuvaa velkaa ei ole kirjattu.

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2023	2022
Lyhytaikaisesti luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	43	35
Yhteensä	43	35

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

LIITE 17. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Osakepääoma	94 812	94 812
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	-959	434
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 975	-3 884
Kauden voitto (tappio)	14 396	5 663
Oma pääoma yhteensä	130 223	116 024

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2023	2022
Käyvän arvon rahasto 1.1.	434	542
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	-994	829
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	-746	-957
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	348	27
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista, saamistodistukset	-1	-7
Käyvän arvon rahasto 31.12	-959	434

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osakepääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaeänä.

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 35 735 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

LIITE 18. VEROT

18.1 TULOVEROT

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

(1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-4 056	-1 022
Aikaisempien tilikausien verot	-31	
Laskennallisen verosaamisen muutos	150	-420
Tuloverot	-3 938	-1 443

VOIMASSAOLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIIN

Verokantatäsmäytys (1 000 euroa)	1-12/2023	1-12/2022
Kirjanpidon tulos ennen veroja	18 333	7 106
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	1 945	-1 994
Verotettava tulos	20 279	5 112
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-3 667	-1 421
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-159	-152
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	159	152
Tuloslaskelmaan sisällyttömät veronalaiset tuotot	-239	-10
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö		-11
Aikaisempien tilikausien verot	-31	
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-3 938	-1 443
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

18.2 LASKENNALLISET VEROT

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennallinen verosaaminen	1 129	830
Verosaamiset	1 129	830
Laskennalliset verovelat	135	334
Verovelat	135	334

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset		
Arvonalentumiset	746	587
Rahoitusvarat	375	226
Aineettomat hyödykkeet	9	18
Yhteensä	1 129	830

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	135	334
Yhteensä	135	334

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 -standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla tai hyväksytyillä verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

(1000 euroa)	1.1.2023	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2023
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	587	159		746
Rahoitusvarat	226		149	375
Aineettomat hyödykkeet	18	-9		9
Yhteensä	830	150	149	1 129

(1000 euroa)	1.1.2023	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2023
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	334		-199	135
Yhteensä	334		-199	135

(1000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	440	147		587
Rahoitusvarat	226			226
Aineettomat hyödykkeet	13	4		18
Vahvistetut tappiot	572	-572		
Yhteensä	1 251	-420		830

(1000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2022
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	273		61	334
Yhteensä	273		61	334

LIITE 19. MUUT VARAT, VELAT JA VARAUKSET

19.1 MUUT VARAT

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Siirtosaamiset	29 030	14 827
Korot	22 323	10 733
Muut siirtosaamiset	6 707	4 093
Muut	42 037	18 063
Muut varat yhteensä	71 067	32 890

19.2 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Muut velat	27 722	31 607
Siirtovelat	33 277	10 477
Korkovelat	27 904	5 852
Saadut korkoennakot		657
Muut siirtovelat	5 372	3 968
Varaukset	111	79
Muut varaukset*	111	79
Muut velat yhteensä	61 110	42 163

* Muut varaukset ovat taseen ulkopuolisista sitoumuksista laskettuja odotettuja luottotappioita (ECL).

Varaus kirjataan, kun Keskuspankilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja johto voi luotettavalla tavalla arvioida velvoitteen määrän. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erillisenä eränä, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan velvoitteen täyttämiseksi.

Mikäli yllä mainittu velvoite on olemassa, mutta varauksen kirjaamisedellytykset eivät täyty, on kyseessä ehdollinen velka. Ehdollista velkaa ei kirjata taseeseen vaan se esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Myös ehdollista velkaa tulee arvioida jokaisena tilinpäätöspäivänä erikseen.

LIITE 20. KÄTEISET VARAT

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 424 785	1 200 500
Käteiset varat yhteensä	1 424 785	1 200 500

MUUT LIITTEET

LIITE 21. VAKUUDET

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	93 729	90 055
Muut	42 260	54 650
Annetut vakuudet yhteensä	135 989	144 705
Saadut vakuudet		
Saamistodistukset	35 201	40 413
Saadut vakuudet yhteensä	35 201	40 413

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tilivakuuksiin.

LIITE 22. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1000 euroa)	31.12.2023	31.12.2022
Takaukset		10 000
Luottolupaukset	255 921	280 592
Muut*	312 300	141 000
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	568 221	431 592

* Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuvat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitussopimuksista, joissa kauppapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

LIITE 23. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen.

Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia kortti- tai kulutusluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiiriliiketoimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio (1000 euroa)	2023	2022
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	274	271
Yhteensä	274	271

2023	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Brander Kai, toimitusjohtaja	239	42
Mangs Monika, puheenjohtaja	13	
Alameri Karri, hallituksen jäsen		
Siviranta Petri, hallituksen jäsen	7	
Rouhe Samu, hallituksen jäsen	7	
Öhman Ossi, varapuheenjohtaja	9	
Yhteensä	274	42

Avainhenkilöiden kompensatio *

2022	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Brander Kai, toimitusjohtaja	232	39
Mangs Monika, puheenjohtaja	13	
Koivunen Maija, jäsen, 10.3.2022 alkaen, eronnut hallituksesta 19.5.2022	1	
Niuro Jouni, hallituksen jäsen 10.3.2022 saakka	2	
Siviranta Petri, hallituksen jäsen	8	
Rouhe Samu, jäsen, 10.3.2022 alkaen	5	
Toivonen Anne, hallituksen jäsen 10.3.2022 saakka	2	
Öhman Ossi, varapuheenjohtaja	9	
Yhteensä	271	39

LIITE 24. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III -LIITETIEDOT

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka Säästöpankkien yhteenliittymä julkaisee erikseen tilinpäätöksen yhteydessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Säästöpankkien yhteenliittymän Pilari III -tiedot ovat luettavissa www.saastopankki.fi-verkkopalvelussa.

Tilintarkastuskertomus

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n (y-tunnus 2238752-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää pankin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Yhtiölle suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 9.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**TILINTARKASTUKSEN KANNALTA
KESKEISET SEIKAT****KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN
TILINTARKASTUKSESSA****Saamisten arvostaminen (Lainat ja saamiset asiakkailta); Tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 4 ja 11**

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu yhtiön käyttämiin laskentamalleihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevan luottotappion todennäköisyyttä ja luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja arvostamiseen liittyvästä johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet saamisten arvostamiseen sekä arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontroleja.
- Olemme muodostaneet käsityksen odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan kontrolliympäristöstä keskitettyjä tarkastustoimenpiteitä hyödyntäen.
- Lisäksi olemme arvioineet saamisia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien tilinpäätöksen liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden

yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 19.3.2015 alkaen yhtäjaksoisesti 9 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 13. helmikuuta 2024

KPMG OY AB

Mikko Kylliäinen
KHT

Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj

Posti-/käyntiosoite: Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki | Kotipaikka: Helsinki

saastopankki.fi